

4.1 Strategische agenda

Langjarige koers in het kort

We houden vast aan de koers die we hebben ingezet. En markeren voor 2025 op basis van de topprioriteiten een aantal onderdelen waar we de ambitie bekrachtigen. We gaan uit van de kwaliteit die we al hebben. Hengelo is een sterke stad, in het centrum van de groene technologische topregio Twente en op een kruispunt van strategische verbindinglijnen met andere stedelijke regio's, zoals Zwolle-Münster en Amsterdam-Berlijn. De kwaliteit van leven is groot, door het hoge voorzieningenniveau, de economische kracht (High Tech Systemen en Materialen) en een optimaal woon- en leefklimaat, waar het stedelijke vestigingsmilieu en het groene landschap altijd dicht bij elkaar liggen. De Hengelose ambities voor 2040 zijn groot. We willen de kwaliteit van leven voor onze inwoners (brede welvaart/ bruto Twents geluk/voorzieningenniveau) verder vergroten en op peil houden. Dat doen we door te focussen op onze twee sterkste kanten: onze aantrekkelijke bruisende stad en de groene technologische topregio. Dit komt samen in de talentopgave, die in deze Zomernota centraal staat als één van de topprioriteiten. Het aantrekken, boeien en binden van jong talent en jonge gezinnen is een van de grootste opgaven. De vergrijzing slaat namelijk dubbel toe en de beroepsbevolking in Twente daalt fors de komende jaren. Dat betekent dat, als we niets doen, er steeds minder Hengeloërs en Twentenaren zijn die onze (innovatieve, technologische) maakindustrie laten floreren. En ook minder mensen om onze voorzieningen op het gebied van gezondheid, zorg, cultuur, sport, winkelen & horeca, recreatie & toerisme op peil houden. We zetten fors in om talenten (knappe knoppen én gouden handen van de toekomst) en hun levenspartners meer en beter aan onze stad en regio te binden. Daarvoor richten we ons op doelgroepen die we nu nog onvoldoende bedienen. Om dat te bereiken is meer aandacht voor een (hoog)stedelijk vestigingsmilieu (wonen en werken) en dynamische stedelijke cultuur onontbeerlijk en van essentieel belang. De aandacht voor het vestigingsmilieu vraagt ook om de juiste randvoorwaarden, vooral op het gebied van Energie en Warmte. Duurzaam ruimtegebruik, inzet van schaarse grondstoffen, klimaatadaptatie en voldoende netcapaciteit is noodzakelijk om doelstellingen op de lange termijn te behalen. Dat geldt ook voor ons toekomstbestendig sociaal domein, waar we voor elkaar klaar staan als het tegen zit en waar iedereen binnen zijn mogelijkheden een actieve bijdrage levert aan de samenleving. We doen een beroep op de veerkracht van onze inwoners en hun netwerken, maar zien ook dat met name binnen de jeugdhulp de hulpvraag en de complexiteit daarvan toeneemt. Het beheersbaar krijgen van de jeugdhulp krijgt daarom prioriteit om enerzijds de meest passende hulp te bieden binnen de financiële grenzen en anderzijds de jeugd 'die de toekomst heeft' kansen te bieden en onderdeel te laten worden van de ambities binnen de Koers 2040.

In de toekomst zullen we bij de verdere uitwerking van de talentopgave in een programmaplan en de strategische agenda de resterende middelen van de reserve aanjaagbudget talentopgave inzetten en het bovenmatige deel van de algemene reserve verder aftoppen. We hebben in de toekomst honderden miljoenen nodig om de uitvoeringsagenda verder vorm te geven. Wij vinden het raadzaam om niet het gehele bovenmatige deel van de algemene reserve in te zetten voor deze uitvoeringsagenda.

Tevens verwachten we dat door de uitvoeringsagenda het risicoprofiel (benodigd weerstandsvermogen) zal toenemen. Uitgangspunt blijft een financieel gezonde gemeente met voldoende beschikbaar weerstandsvermogen (m.n. algemene reserve) om tegenvallers op te kunnen vangen.

1. Toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling

LANGJARIGE KOERS

De gemeente Hengelo heeft grote ambities en uitdagingen om de stad en de regio voor de lange termijn leefbaar en aantrekkelijk te houden. Door de toenemende vergrijzing zal zonder ingrijpen de beroepsbevolking aanzienlijk afnemen en komen voorzieningen en werkgelegenheid onder druk te staan. Hiermee ontstaat een zichzelf versterkend effect, waardoor de hele regio en de belangrijke plek die Hengelo daarin inneemt, in een negatieve spiraal komen. Dit is in lijn met de "spiraal van de verschraling" die in het adviesrapport 'Elke regio telt' wordt benoemd en waarin Twente in dit verband ook wordt uitgelicht.

Om dit scenario te voorkomen is in de omgevingsvisie Hart van Hengelo en in het collegeprogramma opgenomen dat we kwalitatief dienen te groeien, met name door het aantrekken, boeien en binden van talent. Uitgangspunt hierbij is dat we koersen op een kwalitatieve groei. In de Regionale Stedelijke InvesteringsAgenda (RSIA) is samen met de provincie en Almelo en Enschede aangegeven dat we als regio tot 2050 de opgave hebben om zo'n 69.000 woningen te bouwen, waarvan circa 60.000 toevoeging en 9.000 vervanging. Hiermee kunnen we in totaal ruimte bieden voor de groei van de drie steden. Dit betekent dat we na 2040 ook nog dienen door te groeien. Samen met het Rijk, provincie en regio gaan we daar in de komende periode aan werken om tot een samenhangende strategie te komen om de regionale verstedelijking en de plek van Hengelo daarin verder in beeld te brengen inclusief de investeringen die daarvoor nodig zijn.

Deze ontwikkelingen vragen veel van de stedelijke ontwikkeling van Hengelo. Het merendeel van de woningen zal binnen de bestaande grenzen van de bebouwing worden gerealiseerd. Het gaat echter niet alleen om woningen, maar ook om voorzieningen als scholen, instellingen, zorg, winkels centraal staan, belangrijke plekken waar inwoners elkaar ontmoeten. En niet te vergeten ruimte voor belangrijke zaken als de energietransitie, mobiliteit, groen en klimaatadaptatie.

Daarbij dienen we woon- en leefmilieus te creëren die de juiste doelgroepen aanspreken en die kansen bieden voor hen om hier te studeren, te wonen, te werken en te leven. Hiermee bouwen we aan een sterke samenleving voor zowel onze huidige als nieuwe bewoners, waar ruimte is voor diversiteit in doelgroepen en deze diversiteit ook terug komt in onze sociale structuren maar ook kansen biedt voor economische ontwikkeling.

Ontwikkelingen

Het belangrijkste gebied waarin de stedelijke ontwikkeling de komende jaren vorm krijgt is de spoorzone Hengelo-Enschede. In dit gebied vallen de door provincie aangewezen sleutelprojecten Binnenstad, Hart van Zuid en Sportlaan Driene.

Binnen deze gebieden wordt in de komende jaren gewerkt aan de versnelling van de integrale stedelijke ontwikkeling en de woningbouwopgave. Deze gebieden en zeker rondom het station worden zowel woningbouw als voorzieningen gerealiseerd die Hengelo als stad aantrekkelijker maken als vestigingsstad voor het talent dat we nodig hebben. Ook de stedelijke voorzieningen die daar bij horen worden hier gerealiseerd.

Bij deze ontwikkelingen werken we nauw samen met Enschede en daarnaast ook met de andere partners waaronder Almelo, provincie, onderwijs en bedrijfsleven. Samen met die partners en het waterschap en het Rijk wordt gestart met het ontwikkelen van een verstedelijkingsstrategie voor Twente. Vanuit deze gezamenlijke inzet ontstaat ruimte om financieel te ondersteunen of te investeren in infrastructuur die noodzakelijk is om de beoogde groei te realiseren.

Naast bovengenoemde ontwikkelingen is het ook belangrijk dat ingezet blijft worden op kleinere ontwikkelingen in wijken en de uitgifte van bijvoorbeeld Dalmeden. In deze ontwikkelingen worden veelal andere typen woningen gerealiseerd dan binnen de spoorzone waarmee de woningmarkt evenwichtig kan worden bediend. Daarnaast moet er ruimte worden gezocht voor extra bedrijfslocaties en wordt onderzocht welke aanpassingen nodig zijn om te voorkomen dat de mobiliteit in het gedrang komt. Zo is in samenwerking met Enschede een onderzoek nodig naar de bereikbaarheid van Hengelo Oost en Enschede West die elkaar beïnvloeden en die randvoorwaardelijk is voor het goed functioneren van SHE.

OVERWEGINGEN NIEUW BELEID

Voor de onderdelen voor nieuw beleid in relatie tot stedelijke ontwikkeling verwijzen wij naar paragraaf 4.2 Talentopgave.

2. Toekomstbestendig sociaal domein

LANGJARIGE KOERS

In de koers 2040 heeft de gemeente Hengelo vastgesteld dat wij in 2040 dé gemeente zijn met steeds weer nieuwe ideeën in het sociaal domein. Dit domein staat niet los van andere domeinen. Samen werken wij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen en er voor iedereen kansen zijn. Wij realiseren samen met onze inwoners en maatschappelijke partners wat nodig is om mee te kunnen doen aan de samenleving. Onze dienstverlening is vernieuwend. Wij werken vanuit de bedoeling van wet- en regelgeving en altijd met het perspectief van onze inwoners in gedachten. Wij benutten de digitale mogelijkheden slim en optimaal. En kijken hierbij naar smart city oplossingen voor maatschappelijke opgaven om het leven van de Hengeloer beter, gezonder en mooier te maken. Wij hebben hierbij ook aandacht voor de inwoners die moeilijk mee kunnen komen in de digitale wereld.

Transformatieplan

De eerste stappen zijn gezet in een vernieuwende manier van werken. Met het 'Transformatieplan, een sociaal Hengelo, nu en in de toekomst' (26 oktober 2022) zetten wij actief in op het anders organiseren van ondersteuning en welzijn voor onze inwoners; brengen wij de zorg in balans. Dit doen wij door te investeren in een stevige sociale basis met meer voorzieningen in de wijk, dichterbij de Hengeloërs. Wij zorgen ervoor dat de ondersteuning aansluit op bestaande netwerken én maken het toegankelijk. Wij organiseren het op een manier die past bij wat inwoners logisch vinden. Want een goed netwerk in de wijk voorkomt veel problemen. Wij verwachten dat dit - ook bij toename van zorgvragen en krapte op de arbeidsmarkt - leidt tot het bereikbaar blijven van ondersteuning voor iedereen. En tot een toekomstbestendig en betaalbaar sociaal domein in Hengelo.

Daarbij zijn wij op zoek naar nieuwe vormen van samenwerking. Na een succesvolle selectie van een samenwerkingsverband van aanbieders, zijn wij begin 2024 gestart met de dialoof fase over de realisatie en doorontwikkeling van de basisondersteuning. En samen werken wij aan een duidelijke toegang. Zodat het voor inwoners en mantelzorgers helder is waar ze terecht kunnen met hun vraag. Wij verwachten in juli 2024 over te kunnen gaan op het gunnen van de opdracht. Waarna wij aan de slag kunnen met de voorbereidingen op de overgangperiode. Vanaf 2025 start een volgende fase in het proces, waarin de uitvoering centraal staat en de plannen concreter worden.

Een gezond en toekomstbestendig ondersteuningssysteem begint bij goede zorg voor jezelf, en zorg voor elkaar. Voor inwoners, professionals, organisaties en de gemeente betekent dit een omslag in denken en doen; van zorgen voor naar zorgen dat. Inwoners zullen vanaf januari 2025 een andere manier van werken gaan merken. Maar ook onze eigen organisatie en de samenwerkende aanbieders, zullen grote veranderingen gaan merken. Op individueel niveau zien wij dit bijvoorbeeld in de visie op positieve gezondheid. Daarbij staat niet het ziektebeeld van de persoon (met een ondersteuner die weet wat goed voor de persoon is) centraal, maar het geheel van factoren wat er aan bijdraagt dat je je goed voelt. En bij een aanvraag voor een uitkering gaat het gesprek niet langer over de rechtmatigheid, maar over kansen, activeren, participeren en re-integreren. De inwoner is zelf aan zet, de professional ondersteunt in het proces. Een ander voorbeeld waarin de andere manier van werken zichtbaar is, is het versterken van de sociale basis. De sociale basis is per wijk verschillend en wij bewegen mee met de initiatieven in de wijk. Waar nodig faciliteren en zorgen wij voor basisvoorzieningen. De wijkbewoners zijn zelf aan zet om hun samenleving toekomstgericht in te richten.

Deze andere manier van werken is niet op 1 januari 2025 geheel ingericht. Wij starten en ontwikkelen samen met het samenwerkingsverband met aanbieders, waarbij 2025 een overgangsjaar is.

Stand van zaken

Wij zien een domein in beweging. Een beweging die de goede kant op gaat. Vanuit de uitgangspunten normaliseren, preventie, wijkgerichte aanpak en nieuw zakelijk partnerschap geven wij steeds meer concreet uitvoering aan ons beleid. In deze Zomernota 2024-2028 zien wij de (financiële) effecten van een aantal ingezette activiteiten vanuit het Transformatieplan. Niet alleen voor de domeinen Wmo en Werk en inkomen, op onderdelen ook voor het domein Jeugd. Wij zien dat wij zowel inhoudelijk als financieel goed op weg zijn met het realiseren van de opgaven, maar dat het bij Jeugd moeizamer gaat. Desondanks kunnen wij door de ingezette activiteiten het besparingspotentieel in 2024 structureel invullen en ook de benodigde investeringen vanuit het besparingspotentieel doen. Zie 24-FP-6.1.

In bijlage 10.4 geven wij, conform afspraak met de gemeenteraad, aanvullende informatie over de voortgang van het transformatieplan. Met mooie successen, aandachtspunten, de financiële voortgang en een factsheet die passend is bij de 1e Beleidsrapportage 2024 (in aanvulling op die van de Jaarstukken 2023).

Wij zien bij de uitvoering van ons transformatieplan dat wij succesvol zijn in het behalen van de gewenste veranderingen en het besparingspotentieel op die onderdelen waar wij zelf aan de 'knoppen' zitten. Wel zien wij dat wij daarop moeten blijven inzetten. Daar waar wij afhankelijk zijn van derden, denk aan externe verwijzers en aanbieders, blijven veranderingen en besparingen achter. Wij hebben het dan over de jeugdhulp die wij grotendeels (verplicht) regionaal inkopen. Met een flinke kostenstijging, vraagstukken die complex zijn en waar wij meer sturing op zouden willen hebben. De 'knoppen' voor deze sturing zijn al benoemd in ons transformatieplan, maar daaraan lokaal draaien is nog lastig. Daarom zetten wij daar extra op in.

OVERWEGINGEN NIEUW BELEID

In de Jaarrekening 2023 heeft de gemeente Hengelo aangegeven het besparingspotentieel op Jeugd voor 2023 incidenteel te hebben ingevuld. In de Uitvoeringsagenda 2024 hebben wij de verwachte (financiële) ontwikkelingen (op Jeugd) verder uitgewerkt. Daarbij hebben wij aangegeven bij te zullen sturen en het realiteitsgehalte van de activiteiten op Jeugd tegen het licht te houden.

Wij hebben de afgelopen jaren al veel projecten en pilots gedaan en afspraken gemaakt met verwijzers en aanbieders, maar dat heeft nog niet geresulteerd in (financiële) beheersbaarheid van de inzet van jeugdhulp. Dit is niet alleen in Hengelo zo, maar een landelijk beeld. Het is niet voor niets dat het Rijk flinke hervormingen in de jeugdzorg wil doorvoeren (zie ook beleidsmatige ontwikkelingen in paragraaf 5.6.1). Het goed organiseren van zorg voor kinderen met de meest complexe problemen heeft daarbij de hoogste prioriteit en dat vraagt om meer regie en professionele ruimte. Het Rijk wil een duidelijke afbakening in de wet wat onder jeugdhulp valt, de marktwerking terugdringen en de perverse prikkels uit het jeugdzorgsysteem halen.

Binnen dit krachtenveld zijn wij bezig met de transformatie in de jeugd(hulp). Wij hebben geconstateerd dat de activiteiten uit het transformatieplan de juiste zijn, maar dat wij met het oog op de regionale en landelijke ontwikkelingen bij jeugd(hulp) en de financiële effecten van de regionale inkoop per 2025, de inzet daarop moeten intensiveren, versnellen en/of anders organiseren.

Wetende dat 86% van de jeugdhulp regionaal wordt ingekocht (en 2% landelijk) en de verwijzing naar de jeugdhulp ook door Gecertificeerde instellingen (GI's), huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten gedaan kan worden, zetten wij extra in op de regionaal ingekochte jeugdhulp. Voor de overige 12% van de jeugdhulp maken wij lokaal afspraken en zetten wij in vanuit de huidige activiteiten van het transformatieplan (zowel met investeringen als besparingen).

Wij zetten de extra inzet op jeugd(hulp) langs drie lijnen in:

- Wij investeren in een omslag in denken en doen binnen het jeugdzorgsysteem. Waarbij inwoners eerst voor zichzelf en elkaar zorgen. Waar nodig aangevuld door de inzet van vrijwilligers (waar dat kan) en professionals (waar dat moet). Met inzet op normaliseren en preventie. Voor zowel inwoners en partners als de gemeente betekent dit een andere rol (van zorgen voor naar zorgen dat). Voor ons betekent het soms ook meer 'loslaten', wat soms makkelijk zal gaan, soms ook moeilijk of onmogelijk is (bijvoorbeeld wanneer veiligheid in het geding is). Het loslaten van onze regierol vraagt commitment van partners op de maatschappelijke en financiële opgave. Het vraagt echter een lange adem om de omslag het jeugdzorgstelsel te bewerkstelligen.
- Daarom zijn wij nog steeds de mening toegedaan dat wij moeten blijven werken aan een stevige regie op de toegang. Aangezien de regionale ingekochte jeugdhulp vanaf 2025 een inspanningsgerichte bekostiging kent ($p \times q$) en de prijs vaststaat (en vanaf 2025 dus flink toeneemt), is de q (quantity; kwantiteit) het enige waarop wij invloed kunnen uitoefenen. De extra investeringen betreffen dan in eerste instantie veelal inzet van personeel op deze q . In lijn met ons transformatieplan, om daarmee de nog steeds toenemende inzet van jeugdhulp een halt toe te roepen en de oplopende tekorten jeugd(hulp) om te buigen. Wij zoeken daarbij naar een passende balans met inzet vanuit de uitvoering, contractmanagement en beleid. Pas wanneer het jeugdzorgsysteem voldoende in beweging komt en de omslag in denken en doen zichtbaar wordt, kunnen wij de stevige regie op de toegang naar maatwerk deels loslaten. De middelen die wij daarmee vrij spelen, zetten wij vervolgens in voor de sociale basis en basisondersteuning. De financiën schuiven dan mee met de inhoudelijke verschuiving van zwaardere naar lichtere ondersteuning.

- Om niet geheel te investeren in (het voorkomen van) de zwaardere maatwerkvoorzieningen, investeren wij ook in het versterken van de sociale basis voor jeugdigen. Vooral nog door het voorzetten van de ondersteuning aan jongeren tussen de 15 en 30 jaar via het concept Studio15.

Wij zetten concreet in op de volgende onderdelen:

25-NB-6.1 Wachttijstvrij werken team Jeugd en Gezin

25-NB-6.2 Afspraken over verwijzingen van externe verwijzers en samenwerking met basisondersteuning

25-NB-6.3 Wonen en verblijf (instroom beperken en uitstroom bevorderen)

25-NB-6.4 Afspraken gecertificeerde instellingen en toekomstscenario kind en gezinsbescherming

25-NB-6.5 Brede analyse en triage aan de voorkant

25-NB-6.7 Investeren in sociale basis jongeren.

Voor een deel hebben wij binnen begrotingsprogramma 6 Sociaal domein - door kritisch te kijken naar structurele overschotten (klein en groot) in de afgelopen jaren - ruimte gevonden. Wij zetten deze in op de voor ons meest cruciale voorstellen, waarbij wij het meeste effect verwachten.

De extra inzet op jeugd(hulp) gaan wij goed monitoren. Enerzijds om te kijken welk positief effect het heeft op de activiteiten en het besparingspotentieel van ons transformatieplan, anderzijds om de inzet te kunnen relateren aan het regionaal op te stellen transformatieplan en de beheersmaatregelen die genomen worden naar aanleiding van de inkoop jeugdhulp. Deze kunnen de door ons ingezette veranderingen en de financiële effecten daarvan versterken.

Wij hebben deze voorstellen getoetst aan de volgende criteria voor nieuw beleid:

1. Het voorstel moet bijdragen aan de ontwikkeling van jeugdigen (0-18), de ondersteuning aan jeugdigen (al dan niet binnen het onderwijs) en/of het jeugdzorglandschap (lokaal en/of regionaal).
2. Het voorstel voldoet aan minimaal twee van de uitgangspunten voor transformatie: normaliseren, preventie, wijkgerichte aanpak en/of nieuw zakelijk partnerschap. Wij verwachten dat het initiatief in ieder geval voldoet aan de uitgangspunten normaliseren en preventie, maar het liefst ook aan die van wijkgerichte aanpak en/of nieuw zakelijk partnerschap.
3. Het voorstel levert een bijdrage aan het Nieuw Hengelo's Model en aan de beoogde verschuiving naar de onderkant van dit model. Dat wil zeggen versterken en meer gebruik maken van voorzieningen in de sociale basis (in de wijken, laagdrempelig en dichtbij inwoners). Voor inwoners voor wie de sociale basis niet voldoende is, organiseren wij basisondersteuning (zowel individueel als groepsactiviteiten). Tot slot is er maatwerkondersteuning mogelijk als andere vormen van ondersteuning (tijdelijk) niet voldoende zijn.
4. Het voorstel kent aantoonbaar draagvlak/ behoefte (intern en/of extern), omdat wij alleen interventies willen waar behoefte aan is, in aantallen dan wel in specifieke behoefte (cijfermatige onderbouwing, behoeftepeiling).
5. Het voorstel past binnen bestaande juridische (inkoop) kaders. De huidige raamovereenkomsten via SamenTwente bieden ruimte om ervaring op te doen met alternatieve uitvoeringsvarianten. Ook met het oog op de nieuwe verwerving/contractering per 1 januari 2025 en het proces wat wij starten, zijn er mogelijkheden nieuwe initiatieven toe te laten. Maar dit moeten wij zorgvuldig overwegen.
6. Wanneer van toepassing: het voorstel voldoet aan afwegingskader wonen met zorg, dat wordt toegepast bij het beoordelen van een vergunningsaanvraag.

3. Duurzame inrichting

LANGJARIGE KOERS

In het *Programma Duurzaam Hengelo 2050* hebben we de ambitie voor een duurzaam Hengelo als volgt omschreven:

'De gemeente Hengelo is in 2050 klimaat- en energieneutraal. Hengeloërs wonen en werken in een veilige, groene, circulaire en gezonde leefomgeving. In Hengelo maken en beheren we producten en de leefomgeving met herbruikbare grondstoffen. De voetafdruk van Hengelo is passend en duurzaam. Inwoners begrijpen waarom hun leefomgeving verandert en leveren daar een actieve bijdrage aan. De noodzakelijke veranderingen zijn voor iedereen betaalbaar.'

In het programma hebben we deze ambitie uitgewerkt in concrete doelen en projecten. Het programma bestaat uit 8 inhoudelijke thema's en het 9^e thema *Gemeente als Voorbeeld*, dat door al deze thema's heen loopt. De thema's richten zich op het verduurzamen en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving (woningen, maatschappelijk vastgoed en bedrijven), de opwek en het gebruik van duurzame energie (elektriciteit en warmte), de bijbehorende infrastructuur, duurzame mobiliteit, circulariteit en een klimaatbestendige, biodiverse en gezonde leefomgeving.

Het verduurzamen van Hengelo is een omvangrijke en complexe opgave met een lange looptijd. In deze opgave hebben we al belangrijke mijlpalen bereikt. Zo realiseren we het zonneveld Boeldershoek en verduurzamen we ons maatschappelijk vastgoed op basis van een routekaart. Met gemeentelijke subsidie heeft de Coöperatie Energie van Hengelo zich ontwikkeld tot een belangrijke partner. Zij helpt inwoners met het verduurzamen van hun woning, door het inzetten van de energiecoaches en de fixbrigade. Daarnaast ontwikkelt de coöperatie projecten voor energie-opwek zodat zij financieel zelfredzaam kan worden.

De verduurzamingsopgave raakt ons allemaal en we werken dan ook nauw samen met inwoners, medeoverheden, partners, bedrijven en instellingen. Hierbij zijn intensieve en effectieve communicatie en participatie van groot belang. Deze grote opgave tot een goed einde te brengen vraagt van ons allen initiatief, flexibiliteit, doorzettingsvermogen en durf. We zullen daarbij moeten inspelen op (snel) veranderende omstandigheden en rekening moeten houden met forse investeringen om onze stad toekomstbestendig te maken.

OVERWEGINGEN NIEUW BELEID

Energiebesparing is een belangrijke drager om te komen tot een energieneutraal Hengelo. Het is een eerste stap naar het aardgasvrij maken. Daarom zetten we hier via verschillende lijnen sterk in op woningen, bedrijven en maatschappelijk vastgoed.

We willen de bespaarde energiekosten die voortkomen uit de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente aanwenden voor de verdere verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed (25-NB-9.3). Ons uitgangspunt blijft om de verduurzaming van de totale vastgoedportefeuille te dekken uit de besparingen die we realiseren met verduurzaming van onze gebouwen. De verduurzaming heeft twee financiële gevolgen:

1. kapitaallasten voor de investering in aanpassingen aan het gebouw.
2. eventueel hogere kosten voor onderhoud van technische installaties.

Wij kunnen op dit moment nog niet exact voorspellen hoe groot de besparing is die wij vanaf een bepaald jaar realiseren. Wij updaten de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed jaarlijks. Daarmee laten wij zien welke investeringen wij gaan doen, en tot welke besparingen dit zal leiden. Voor de verwachte vrijval zal een nieuw bestedingsvoorstel worden aangeboden waarbij de middelen worden ingezet ter dekking van de kapitaallasten en onderhoudskosten voor nieuwe investeringen in de verduurzaming van onze vastgoedportefeuille.

Het verduurzamen van woningen is een complexe opgave, omdat we te maken hebben met een grote variatie in woningtypen, kwaliteit, locatie en eigendomssituatie. We maken afspraken met de corporatie Welbions, die wettelijk gezien een eigen opgave heeft. Daarnaast richten wij ons op de particuliere woningeigenaren. Gebleken is dat de betaalbaarheid van de verduurzaming een grote rol speelt in de mogelijkheden en bereidheid van eigenaren.

Om woningeigenaren te stimuleren om te gaan verduurzamen, stellen we een pakket van financiële maatregelen samen (gereedschapskist) dat een aanvulling biedt op de reeds beschikbare landelijke regelingen. Daarbij ligt het accent op de eigenaren met een laag inkomen en een woning met een laag energielabel. We doen een voorstel (25-NB-7.2) voor het inrichten van duurzaamheidsleningen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (Svn).

Met de gemeentelijke bijdragen wordt een revolverend fonds ingericht, waar woningeigenaren tegen gunstige voorwaarden een lening kunnen afsluiten. De betaalde rente vloeit terug in het fonds, waarmee nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. Hiermee geven we een belangrijke impuls aan de verduurzaming van particuliere woningen.

Bedrijven verbruiken veel energie. In Hengelo bedraagt het energieverbruik van bedrijven circa 35% van het totale verbruik, dus ligt daar een groot potentieel voor energiebesparing.

Wettelijk gezien moeten bedrijven met een hoog energieverbruik, alle CO₂- en energiebesparende maatregelen nemen die in 5 jaar terugverdiend kunnen worden. Het toezicht hierop is belegd bij de Omgevingsdienst Twente (ODT), maar deze heeft onvoldoende middelen om daar invulling aan te geven. Het Rijk hecht veel waarde aan het toezicht op deze bepaling en ook de raad geeft in de visie *Duurzaam Hengelo* hier nadrukkelijk richting aan. Daarom stellen wij in deze Zomernota (25-NB-7.1) een jaarlijkse bijdrage aan de ODT voor om deze taak te vervullen.

Naast bovengenoemde energiebesparingsplicht geldt ook een verplicht minimaal energielabel C voor kantoren. De gemeente is het bevoegd gezag, maar heeft hiervoor geen capaciteit. De gemeente kan toezicht en handhaving voor de label-C plicht laten uitvoeren door de Omgevingsdienst Twente (ODT). Gelet op het belang van energiebesparing bij bedrijven (zie ook de energiebesparingsplicht) stellen wij voor (25-NB-7.3) om de ODT een eenmalige opdracht te geven voor de uitvoering van deze taak.

Van het Rijk ontving Twente in het kader van de 'Regio Deal II' (RD) circa € 25 miljoen. Eén van de programmalijnen in de RD is 'verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties', met de focus op het verduurzamen van de energievoorziening (25-NB-3.2). Naast de bijdrage van het Rijk stelt Twente regionale cofinanciering beschikbaar, gedeeltelijk vanuit de Agenda voor Twente.

Voorwaarde in de RD is dat bij fysieke investeringsprojecten binnen het verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties, de betreffende gemeenten een investering gelijkwaardig aan de beschikbare Rijksmiddelen moeten doen, in gebouwen en/of de openbare ruimte. Binnen de RD draagt Hengelo de bedrijventerreinen Twentekanaal (smart energyhub) en Westermaat (batterijopslag) voor. Op dit moment hebben we echter geen budget voor deze cofinanciering. Wij zien echter het grote verduurzamingspotentieel en het belang van een structurele en betrouwbare energievoorziening voor de economische stabiliteit en ontwikkeling van bedrijventerreinen. Daarom stellen wij voor (25-NB-3.2) om de cofinanciering voor de komende vier jaar als 'pro-memorie' op te nemen in de Zomernota, omdat het benodigde budget afhangt van de verdere uitwerking en businesscases van de projecten.

In het Warmteprogramma hebben we vastgelegd hoe en wanneer wijken en buurten in Hengelo van het aardgas af gaan en wat het alternatief voor aardgas is. Vanwege het grote potentieel en de locatie is het bedrijventerrein Twentekanaal, na de Nijverheid, het tweede gebied waar we aan de slag gaan met het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan (WUP). Een aardgasvrij bedrijventerrein Twentekanaal (inclusief Nobian) bespaart 49% van het totale aardgasverbruik van Hengelo. In het wijkuitvoeringsplan geven we aan op welke wijze het proces van aardgasvrij maken wordt vormgegeven. Ook wordt inzicht gegeven in de haalbaarheid en de kosten. In deze Zomernota doen wij een voorstel (25-NB-3.1) voor het opstellen van het wijkuitvoeringsplan bedrijventerrein Twentekanaal.

Het versterken van de natuur en biodiversiteit is een belangrijke voorwaarde voor een leefbare en gezonde stad en de instandhouding van soorten.

Voor veel projecten is een omgevingsvergunning voor flora en fauna van de provincie nodig: muur- en dakisolatie, renovatie/sloop maar ook voor ruimtelijke ontwikkelingen waaronder woningbouw. Voor al deze projecten moet vooraf onderzocht worden of er (beschermde) soorten aanwezig kunnen zijn, die door de werkzaamheden verontrust en/of gedood kunnen worden. Dit kan voor flinke vertraging zorgen. Daarnaast kunnen termijnen voor verstrekte subsidies verlopen. We kunnen dit voorkomen door op gebiedsniveau uitgebreid ecologisch soortenonderzoek te doen en dit vast te leggen in een Soortenmanagementplan (SMP). Met een SMP kan een gebiedsgerichte omgevingsvergunning bij de provincie aangevraagd worden, waardoor een (uitgebreid) ecologisch onderzoek en een omgevingsvergunning flora/fauna voor individuele projecten doorgaans niet meer nodig zijn. Het SMP is daarmee randvoorwaardelijk om (sneller) uitvoering te kunnen geven aan gebiedsontwikkelingen, de energietransitie/verduurzaming en de bestrijding van energiearmoede.

In deze Zomernota doen we een voorstel (25-NB-5.3) voor het opstellen van een SMP inclusief de daaruit voortvloeiende jaarlijkse kosten voor het nemen van maatregelen.

Gebleken is dat de businesscase om te komen tot een fysiek Circulair Ambachtscentrum (raadsbrief met zaaknummer 3666178) niet haalbaar is. We zetten in plaats van een fysieke voorziening in op een netwerk. Voor 2025 nemen het onderzoek naar het versterken van het netwerk mee in de Zomernota als p.m. post.

Bovenstaande voorstellen hebben tot doel een substantiële bijdrage te leveren aan (het versnellen van) de energietransitie. Daarmee dragen zij direct bij aan de strategische topprioriteit Energie- en warmtevoorziening.

Wij zetten concreet in op de volgende onderdelen:

25-NB-3.1 Bedrijventerrein Twentekanaal aardgasvrij

25-NB-3.2 Cofinanciering Regio Deal, verduurzamen energievoorziening bedrijfslocaties

25-NB-5.3 Soortenmanagementplan

25-NB-7.1 Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht bedrijven

25-NB-7.2 SVN duurzaamheidsleningen

25-NB-7.3 Label C-plicht bij kantoorpanden

25-NB-7.4 Netwerk circulaire economie

25-NB-9.3 Aanwending besparingen energiekosten verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Dwarsthema: wijkgerichte aanpak

LANGJARIGE KOERS

In lijn met de koers voor 2040, richt de gemeente Hengelo zich de komende jaren op het behoud en de versterking van vitale en leefbare wijken. Wijkgericht werken is een continu proces omdat sociaal, economische en demografische factoren veranderen, waardoor behoeften en uitdagingen van de wijk veranderen. Door gemeentelijke taken, zowel op fysiek als sociaal gebied, op wijk- of stadsdeelniveau te organiseren zijn wij zichtbaar en sluiten wij aan bij de leefwereld en behoeften van de bewoners. Wij blijven inzetten op het versterken en ondersteunen van lokale gemeenschappen en werken aan een toekomstbestendige omgeving waar het betaalbaar en prettig wonen en leven is. Waar nodig investeren wij extra door middel van een gebiedsgerichte aanpak en werken nauwer samen met bewoners, partners en ondernemers. Op deze manier streven wij ernaar om elke wijk leefbaar en vitaal te houden.

OVERWEGINGEN NIEUW BELEID

De Bestuurlijke opdracht uit 2022 is afgerond. In 2025 zetten wij in op de uitvoering van de nieuwe Bestuurlijke Opdracht Wijkgericht Werken en wijkaanpak (mei 2024). Hierover hebben wij de gemeenteraad geïnformeerd (zaaknummer 3710091).

Op strategisch niveau sluiten wij aan bij de omgevingsvisie, de focus ligt op wat nodig is voor de lange termijn. Op basis van een kader over wat een vitale wijk is en welk kwaliteitsniveau daarbij hoort, wordt binnen de bestuurlijke opdracht wijkgericht werken een analyse gemaakt. In deze analyse wordt bekeken hoe de bestaande wijken ervoor staan en welke ontwikkelopgaven er liggen voor de lange termijn. Wij herijken de verschillende rollen met betrekking tot wijkgericht werken in de organisatie en kijken hoe zij hieraan kunnen bijdragen. Ook werken wij aan verbeterde zichtbaarheid en invulling van participatie op buurt of wijkniveau. Waar nodig of kansrijk investeren wij extra, daarvoor ontwikkelen wij een werkwijze (wijkaanpak). Onderdeel hiervan is een belevingsonderzoek. Wat leeft er in de wijk? Dit halen wij op door in gesprek te gaan met onze inwoners en partners. De opdracht wijkgericht werken gaat over alle domeinen, deze beperkt zich niet tot het sociaal domein.

De incidentele middelen die benodigd zijn voor het jaar 2024 zijn aangevraagd en toegekend in de Zomernota 2023-2027. Om de nieuwe bestuurlijke opdracht wijkgericht werken en wijkaanpak uit te kunnen voeren zijn aanvullende middelen nodig (€ 503.000 in 2025 en € 509.000 in 2026).

Wij zetten hierbij concreet in op het volgende onderdeel:

25-NB-6.6 Wijkgericht werken

Dwarsthema: de inwoner centraal

LANGJARIGE KOERS

We willen blijvend aansluiten bij de behoeften, ervaringen en leefbaarheid in onze stad voor inwoners. De samenleving is dynamisch en doorlopend in beweging. Inwoners zijn mondig en ook experts op verschillende gebieden. We willen mét de samenleving werken aan een leefbaar Hengelo. Door te luisteren naar wat er in de stad leeft, gebeurt en wordt verwacht, kunnen we daar beter op inspelen. Dit vraagt doorlopend interactie met inwoners. De stad die we ontwikkelen is voor alle generaties, daarom ben je nooit te jong om mee te praten.

Nieuwe wetgeving maakt dat procedures eenvoudiger en/of korter worden. Waarbij we meedenken met inwoners en initiatieven faciliteren.

We denken vanuit dat wat logisch is voor een inwoner.

Dat is wat inwoner centraal betekent. Oftewel, mensgericht en niet het systeem of de regels voorop. We denken en handelen vanuit de leefwereld van inwoners met verschillende vragen en/ of behoeften. Dit vraagt doorlopend afstemming en verbetering van ons contact, manier van werken en processen in de hele organisatie. We hebben daarom de uitdaging om onze dienstverlening zo te organiseren dat het aansluit bij onze inwoners en kan meebewegen met ontwikkelingen in de samenleving.

De leidende motieven zijn de basis voor h oe we werken

Passende dienstverlening voor een inwoner wordt voor een belangrijk deel bepaald door h oe we het doen. Daarom is dienstverlening mensenwerk. Dit doen we op basis van de vier leidende motieven: persoonlijk, duidelijk, respectvol en betrouwbaar. Dit geeft richting aan ons handelen. Dit bepaalt onze identiteit als dienstverlener, extern naar inwoners  en intern in de organisatie. Bij plannen, projecten en acties vragen we onszelf steeds af of we handelen vanuit de vier leidende motieven. Met als doel dat inwoners (extern) en medewerkers (extern) dit ook zo ervaren.

Het thema inwoner centraal vullen we in middels drie aandachtsgebieden:

1. Dienstverlening
2. Inwonersbetrokkenheid (participatie)
3. Digitale transformatie

1. Dienstverlening

We willen eenduidige, duidelijke en eenvoudige dienstverlening voor inwoners. Goede dienstverlening levert ook effici entie op voor medewerkers. Dienstverlening raakt de hele organisatie op HOE we o.a. naar inwoners communiceren, besluiten nemen, inwoners (digitaal) aanvragen of contact zoeken en processen bedacht zijn. Hoe we onze dienstverlening voor ons zien, staat in de 'uitgangspunten dienstverlening'.

Dienstverlening is heel breed, waarbij niet alles tegelijk kan. We hebben een interne stuurgroep dienstverlening dat hierin keuzes maakt. We richten ons daarbij allereerst op onze belangrijkste (meest gevraagde) producten. We focussen daarbij op de volgende onderdelen:

- *Basis op orde* | O.a. het meer inzicht in data, inzet op meest gevraagde producten
- *Heldere taal* | De focus ligt op het herschrijven van de brieven in Helder Hengelo's en het borgen de van de Helder Hengelose schrijfafspraken binnen de organisatie.
- *Digitale dienstverlening* | We verbeteren onze website door het aanvragen van producten of diensten te digitaliseren (wettelijk verplicht per 1 januari 2025 – wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). En door het verbeteren van hoe we intern werken aan onze website en sociale media kanalen.

2. Inwonersbetrokkenheid

We willen een stad ontwikkelen die past bij onze inwoners en daarom hechten wij veel waarde aan de inbreng van inwoners, samen maken we de stad. Dit vraagt om doorlopend contact en interactie.

Door inwoners de mogelijkheid te geven mee te denken, mee te doen en invloed uit te oefenen op gemeentelijk beleid en de uitvoering hiervan, zorgen we voor:

- meer vertrouwen
- een verlaagde drempel tussen inwoner en gemeente
- een beter aansluiting op de behoefte van inwoners

Kortom, door de interactie en samenwerking met inwoners maken we 'gezamenlijk' Hengelo een stukje mooier en fijner om te wonen. Er zijn diverse dialoogsessies gevoerd met inwoners, het college, de raad en ambtenaren. Daarnaast is in oktober 2022 het denkkader participatie en in november 2023 de Participatieverordening vastgesteld. Dit geeft de organisatie handvaten om inwonersparticipatie toe te passen. Met ondersteuning van het masterteam participatie faciliteren wij de organisatie om inwonersbetrokkenheid stap voor stap te implementeren en te verbeteren.

3. Digitale transformatie

In een tijd waarin de maatschappij, mede onder invloed van nieuwe technologieën, sneller verandert dan ooit is Digitale Transformatie een kans en noodzaak om als gemeente relevant te blijven voor de stad bij het aanpakken van 'nieuwe' maatschappelijke opgaven. Door in te zetten op de Digitale Transformatie kunnen we onze dienstverlening verbeteren en aan de verwachtingen van inwoners (blijven) voldoen. We moeten daarbij in het oog houden, dat inwoners minder digitaal vaardig kunnen zijn. Bij Digitale Transformatie is het belangrijk dat de gemeente nieuwe rollen pakt, ontwikkelingen tijdig ziet aankomen en daar pro-actief mee aan de slag gaat, samen met inwoners en bedrijven. In 2025 zorgen we ervoor dat succesvolle innovatieve pilots een structurele plek krijgen in onze organisatie, zodat we blijvend onze dienstverlening kunnen verbeteren. Het jaar 2025 is ook het laatste jaar van het driejarige programma Digitale Transformatie. De opgedane inzichten vertalen we in 2025 naar toekomstbestendige doelstellingen. Ook zorgen we ervoor dat de financiële impact hiervan structureel wordt geborgd.

Ambities en organisatie

LANGJARIGE KOERS

Onze gemeentelijke organisatie beweegt mee met onze ambitie. Dit zien we ook terug in onze eigen bijdrage aan de talentopgave. Om onze organisatie toekomstbestendig te houden, zijn we actief om ons arbeidspotentieel op peil te houden. We houden daarbij rekening met de vraagstukken die op ons afkomen en die een toenemende mate van complexiteit laten zien. Dit vraagt om specifieke competenties en soms ook specialistische kennis. Via strategische personeelsplanning en leren & ontwikkelen zetten we hier stevig op in. Maar de snelheid van ontwikkeling en urgentie van de uitvoering brengt met zich mee dat we dit niet alleen met eigen medewerkers kunnen doen, maar waar nodig ook een beroep doen op inhuur. Tegelijkertijd willen we een efficiënte en effectieve organisatie zijn, die met een juiste en doelmatige inzet van middelen een zo groot mogelijk effect bereikt. Hiervoor zijn we het project taken & ambities in balans gestart, waarin we onze beschikbare middelen afzetten tegenover onze taken en ambities en daarin waar nodig ook keuzes maken. Dit wordt vervolgd in 2025. Vanuit deze kritische blik en de noodzaak om middelen bewust in te zetten, beperken we in deze Zomernota de toename van ambtelijke capaciteit zoveel als mogelijk. Alleen daar waar het expliciet bijdraagt aan onze belangrijkste strategische opgaven en het beheersbaar houden van onze taken zal een (al dan niet tijdelijke) uitbreiding aangevraagd worden.

Beperkte financiële reikwijdte - begrotingsadvies VNG

De VNG heeft in het definitief begrotingsadvies gevraagd om in beeld te brengen wat we als gemeente de afgelopen jaren niet hebben kunnen uitvoeren door de financiële krapte.

U heeft hiervoor als gemeenteraad in het verleden al diverse keuzes gemaakt om binnen het beperkte financiële kader te blijven, doordat het Rijk ons te weinig vergoed voor de gemeentelijke taken die we moeten uitvoeren.

Hierbij gaat het in verleden met name om:

1. *Het Transformatieplan sociaal domein*

In 2022 is het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. De druk op de kostenontwikkelingen binnen Wmo en Jeugd waren (en zijn) groot, landelijk en ook in Hengelo. Een verregaande transformatie van het sociaal domein is nodig om met de uitgangspunten vanuit het Beleidsprogramma sociaal 2021-2025 een financieel houdbaar sociaal domein te houden.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de Kadernota 2022-2025 ingestemd met een bezuinigingsopgave binnen het sociaal domein. Dit is opgenomen als taakstelling aan de lastenkant binnen het sociaal domein. Hierbij is een oplossingsrichting geschetst voor de financiële opgave richting 2026. Het Transformatieplan vormt de onderlegger voor de Beleidsbegroting 2023-2026, waarmee feitelijk reeds een bezuinigingsopgave (bijna € 6,9 miljoen structureel vanaf 2026) is doorgevoerd.

2. *Het Integraal huisvestingsplan Onderwijs.*

In de Zomernota 2023-2027 hebben wij voor het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) op basis van de financiële kaders een investeringsomvang opgenomen. Op basis van het financiële kader zijn keuzes gemaakt in snelheid en/of intensiteit/kwaliteit van de investeringsmogelijkheden. De schoolbesturen hebben voorafgaand hieraan in beeld gebracht wat op basis van ambities op het gebied van duurzaamheid, technische staat en onderwijsfunctionaliteit de gewenste investeringen zijn. Dit beeld is tot uiting gekomen in de Roadmap. In de gewenste investeringen was geen goed onderscheid te maken in wat echt nodig is op basis van onze wettelijke taak (autonome ontwikkeling) en wat wij zouden willen op basis van onze ambities (nieuw beleid). Om deze reden hebben we dus op basis van het financieel kader een investeringsomvang kunnen opnemen, waarbij keuzes gemaakt moeten worden in de type maatregelen per school, tempo en kwaliteit omdat het uiteindelijk passend gemaakt moet worden binnen de investeringsruimte. Voor deze periode t/m 2028 gaat het om ruim € 3,3 miljoen structureel. Daarna hebben we nog vele miljoenen nodig om de kapitaallasten voor de onderwijshuisvesting te dekken.

3. *Infrastructurele werken:*

3a. Openbare Verlichting

In 2021 is in de Kadernota voor de eerste keer gemeld dat wij overgaan naar vervangingsinvesteringen Kapitaalgoederen Openbare Ruimte. Dit hadden we voor 2021 niet.

Voor Openbare Verlichting is gemeld dat in oudere wijken de verlichting aan het einde van de levensduur is. Toentertijd was het financieel niet haalbaar op alle verouderde openbare verlichting (masten en armaturen) in 1 keer te vervangen. Einde levensduur houdt voor masten ook in dat deze niet altijd meer veilig zijn (kans op omvallen). Gekozen is toen om € 1 miljoen investeringsbudget per jaar beschikbaar te stellen. Met dit bedrag zal de achterstand in circa 18 jaar worden ingelopen (dit is inclusief led armaturen in de gehele stad). Indien alle masten in de stad zouden vervangen worden met een levensduur van meer dan 40 jaar (dit is de levensduur van een mast) zou een bedrag van ca. 5,5 miljoen nodig zijn geweest. De afgelopen jaren is reeds diverse werkzaamheden uitgevoerd en als nu gekeken wordt naar de stand van zaken dan zou nog circa € 3,1 miljoen nodig zijn om alle oudere masten (incl. armatuur) te vervangen.

3b. Projecten Vervangingsinvesteringen Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

De afgelopen jaren is in de diverse Jaarstukken gemeld dat niet alle voorgenomen vervangingsprojecten zijn uitgevoerd vanwege beschikbare ambtelijke capaciteit. Bij de prioritering van de werkzaamheden werd met grote regelmaat voorrang gegeven aan de ontwikkelingsprojecten.

In de nieuwe nog op te stellen Beheernota Infrastructurele Kapitaalgoederen (voorstel nieuw beleid 25-NB-2.5) worden zowel de beleidsmatige kaders (welke kwaliteit) als financiële kaders (hoeveel mag dat kosten) gesteld voor het beheer en onderhoud van de infrastructurele kapitaalgoederen: wegen, Openbare Verlichting, straatmeubilair, bewegwijzering, VRI's en groen.

4.2 Talentopgave

4.2.1 De langjarige koers: waarom werken aan de Talentopgave

Hengelo is een stad vol ambitie. Een stad die altijd in beweging is en zich voortdurend vernieuwt. Al meer dan 150 jaar. Met het industriële verleden als stevig fundament waar ondernemers met lef Hengelo groot hebben gemaakt. Zij hebben de basis gelegd voor de creatieve en verbindende maakstad van nu, midden in de groene technologische topregio Twente. In Hengelo komen ondernemerschap, inventiviteit en een goede kwaliteit van leven samen. Hengeloërs zijn mensen op wie je kunt bouwen; ze zien kansen, werken goed samen en steken de handen graag uit de mouwen. Zij maken samen de stad.

Op zoek naar de nieuwe pioniers

Creatieve makers zijn er altijd geweest. Charles Stork en Floris Hazemeijer waren innovatieve ondernemers die uitgroeiden tot multinationals. In hun voetsporen ontwikkelt de stad zich verder.

Anno 2024 staan we voor nieuwe uitdagingen. We hebben te maken met een dubbele vergrijzing: het percentage gepensioneerde inwoners neemt toe en deze groep wordt ook steeds ouder. Daarnaast is er ook sprake van ontgroening; er worden steeds minder kinderen geboren. Bovendien zien we dat jongeren uit onze regio wegtrekken, omdat ze hier de stedelijke dynamiek missen. Al die factoren samen maken dat het aandeel beroepsbevolking binnen onze totale bevolking kleiner wordt.

Het adviesrapport van het Rijk 'Elke regio telt' zegt: Als we nu niets doen brokkelen essentiële voorzieningen gelijktijdig af: basisscholen gaan dicht, huisartspraktijken verdwijnen, winkels sluiten hun deuren, bushaltes worden opgeheven. Deze neerwaartse spiraal van verschraling heeft verstrekende gevolgen voor het gemeenschapsleven in een regio. De leefbaarheid van wijken en gemeenschappen komt onder druk te staan en kan leiden tot achterstanden.

Daarom willen we inzetten op een robuuste beroepsbevolking, met voldoende menskracht. Dat is wat we nodig hebben om te groeien tot een technologische topregio en de voorzieningen die bepalend zijn voor onze kwaliteit van leven te behouden en de opgaven zoals de energietransitie aan te kunnen, op de manier die bij Hengelo past.

Het Rijk ziet daarvoor kansen en heeft Twente in de contourennotitie van de Nota Ruimte opgenomen als “regio met kansen voor een brede schaa sprong”.

Voor deze uitdaging hebben we nieuwe pioniers nodig. Want als we nú niets doen, missen we straks het vakmanschap en de kennis op alle terreinen. We hebben ambitie en nodigen talenten op alle niveaus en van alle leeftijden van harte uit om samen met ons het Hengelo van de toekomst te maken.

Aantrekken & binden van talenten

Het aantrekken & binden van talenten is één van de belangrijke strategische opgaven voor Hengelo en voor Twente. Talenten in de leeftijd van 18 tot en met 35 jaar, die uitblinken in vakmanschap en kennis. De veelzijdigheid van deze groep maakt dat zij slimme en creatieve ideeën kunnen omzetten in tastbare resultaten.

Samen met de steden Almelo en Enschede zetten we daarvoor onze groene technologische topregio op de kaart. Samen ontwikkelen we dynamische stedelijke woon-, werk- en leefmilieus om de talenten dát te geven wat ze zoeken. Belangrijke aspecten zijn een breed en gevarieerd voorzieningenniveau, voldoende stedelijke dynamiek, goede bereikbaarheid en voldoende aanbod van (betaalbare) woningen dat aantrekkelijk is voor diverse bevolkingsgroepen.

Twente heeft met de combinatie van universiteit, hogescholen, vakopleidingen en een hoogwaardige maakindustrie een kansrijke uitgangspositie.

HENGELO IN 2040 - DENISE, 47 jaar, werkzaam als zorginnovator

Op deze stralende zaterdagmiddag, 19 mei 2040, maak ik me in mijn compleet duurzame huis in Hengelo klaar om naar het Centraal Station Twente te fietsen. Mijn vriendin komt op bezoek en ze is een uur geleden vertrokken uit Amsterdam. Bizar dat je nu vanaf Hengelo binnen no time overal in Europa kan zijn. Ik stap op de deelfiets die ik net heb gehuurd en verbaas me even over de hoeveelheid mensen bij het FBK-stadion. Maar dan bedenk ik me dat al die mensen natuurlijk naar de FBK games gaan. Al jaren komen daar duizenden mensen uit het hele land, en zelfs buiten onze landsgrenzen, voor naar Hengelo. Wat hebben ze er fantastisch weer bij vandaag.

Terwijl ik langs het centrum fiets, valt mijn oog op een nieuw tentje dat net geopend is. Ik herinner me dat ik gehoord heb dat je daar heerlijk vegan en biologisch kunt eten. Aangezien ze er met de benen uithangen, moet ik die plek zeker onthouden. Vanavond gaan we echter naar een restaurant dat al 20 jaar in Hengelo bestaat, lekker nostalgisch. De diversiteit aan eetgelegenheden in de stad blijft me verbazen en ik ben blij om te zien dat er steeds meer aandacht is voor gezonde en duurzame opties.

Al fietsend dwalen mijn gedachten even af naar mijn nichtje. Ze is net 20 jaar geworden en studeert aan de wereldwijd gerenommeerde Hengelo University. Ook mijn neefje gaat er binnenkort beginnen, alleen dan aan de hypermoderne Tech faculteit. Het is te gek om te zien hoe deze faculteit zich heeft ontwikkeld tot een internationaal erkend centrum voor baanbrekend onderwijs en onderzoek. De robots en drones die ze daar ontwerpen zijn revolutionair. Hengelo is de laatste jaren echt uitgegroeid tot dé groene en technologische hotspot van de regio, met elk jaar de wereldkampioenschappen gamen en tech-innovatiebeurzen die duizenden bezoekers trekken.

Mijn nichtje vertelde me onlangs dat zij en haar vriendinnen allemaal willen blijven in Twente vanwege de innovatieve spirit en eindeloze mogelijkheden die de regio biedt. Ik grinnik, dat was in mijn tijd nog wel anders. Twente heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een plek voor creativiteit en technologische vooruitgang, met toonaangevende vakopleidingen en een fantastische leefomgeving. Het inwonersaantal is explosief gegroeid, waardoor er een rijk en gevarieerd aanbod van voorzieningen is ontstaan. De bruisende stedelijke activiteiten, de razendsnelle verbindingen en de betaalbare, duurzame woningen, maar ook de directe nabijheid van het ontspannen landschap rondom Hengelo maken het tot een zeer aantrekkelijke plek om te wonen en te werken. Ik begrijp waarom steeds meer mensen, zelfs mijn vrienden en vriendinnen uit het Westen van het land, naar het Oosten trekken. De ruimte, de stedelijke dynamiek en de groene omgeving hier zijn ongeëvenaard.

Vanmiddag fietsen mijn vriendin en ik door ons prachtige buitengebied naar Tweekelo; onze groene oase tussen Hengelo en Enschede. Wat heerlijk dat 'buiten' zo dichtbij is. Vanavond gaan we naar het Metropool waar vanavond ruimte is voor ervaren en onervaren muzikanten en andere creatievelingen. Daarna gaan we wellicht nog even naar de cocktailbar, of het taphuis, of die ene nieuwe kroeg in het centrum. Genoeg te doen in ieder geval. Ik passeer een aantal elektrische deelauto's die keurig geparkeerd staan bij de hypermoderne oplaadpunten in de buurt. Deze innovatieve voertuigen, aangedreven door zonne-energie en kunstmatige intelligentie, hebben de traditionele privéauto volledig verdrongen. Het is geweldig om te zien hoe deze duurzame vervoersoplossing onze stad helpt om het aantal privéauto's te verminderen en bijdraagt aan een schonere, groenere leefomgeving.

Ik bedenk me ineens dat ik morgen nog een bezoek moet brengen aan het wijkhuis waar ik vrijwilligerswerk doe. Gelukkig is de gemoedelijke sfeer nog altijd aanwezig in Hengelo. Samen een kop koffie drinken met de senioren in Hengelo. Samenkomen is altijd al belangrijk geweest, en gelukkig wordt er goed voor ze gezorgd. Ze wonen samen met jongeren, die een oogje in het zeil houden. En de moestuin in hun achtertuin wordt beheerd door de hele wijk en de verenigingen in de buurt.

Met de wind in mijn haren en een glimlach op mijn gezicht trap ik stevig door richting het station. De zon schijnt fel en de sfeer in de stad is levendig. Terrassen zitten stampvol met mensen van alle leeftijden, genietend van het mooie weer. Ik hoor live muziek en het geluid van mensen die met elkaar kletsen. Kinderen rennen en spelen op de pleinen, terwijl honden rustig liggen onder de tafeltjes bij hun baasjes. Wat een verschil met zo'n 15 jaar geleden, toen het plein nog vol stond met geparkeerde auto's! Ik word blij van de sfeer die er hangt en denk glimlachend aan hoe blij ik ben dat ik hier woon. Ik kan niet wachten om mijn vriendin te verwelkomen en samen te genieten van deze prachtige dag in Hengelo. Ik ben benieuwd wat de toekomst nog meer voor ons in petto heeft.

4.2.2 Strategie en proces: hoe werken we aan de Talentopgave?

Of Hengelo er in 2040 zo uitziet voor haar inwoners, dat is natuurlijk nog maar de vraag.

Wat ons betreft laat het vooral zien dat we op zoek moeten naar vernieuwende concepten en ideeën, die aansluiten bij de behoeftes van de talenten van de toekomst. Dat vraagt een andere aanpak en strategie. Daar zijn we al mee gestart. Zo laten we samen met de gemeente Enschede en Twenteboard een digitaal onderzoek uitvoeren. Op basis van allerlei digitale bronnen geven zij antwoord op vragen als: *Wie zijn de 'talenten van de toekomst'? Wat kenmerkt hen en wat houdt ze bezig?* En *Welke wensen en behoeftes hebben zij op gebied van wonen, werken en leven?*

De resultaten van dit digitale onderzoek leggen we vervolgens tijdens een interactieve werkvorm voor feedback voor aan een diverse groep studenten en talenten. Daarbij willen we vooral van de doelgroep zelf horen of zij zich herkennen in de uitkomsten en welke aanvullingen en verdieping zij ons hierin willen meegeven. De resultaten worden in een bijeenkomst ook gedeeld met partners in de stad en in de regio. Dit onderzoek gaat ons waardevolle inzichten opleveren over de doelgroep en hun wensen, waar we de komende periode verder op kunnen bouwen en levert tegelijkertijd lokaal commitment en een waardevol netwerk op tussen de doelgroep, onderwijs, ondernemers en overheid. We werken al aan de toekomst van Hengelo, dat doen we binnen de vastgestelde kaders, waarbij de oorsprong ligt in de ambitie zoals die in de koers 2040 is vastgelegd. Dit heeft o.a. geleid tot strategische keuzes in de omgevingsvisie Hart van Hengelo (fase2) en de vaststelling van de visie SHE (spoorzone Hengelo Enschede) en RSIA (Regionale Stedelijke Investeringsagenda) met Almelo en Enschede. Ook sectoraal beleid en uitvoering, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, richt zich actief op de ambities en doelstellingen uit de visie. Zie daarvoor ook de voortgang op de strategische opgaven in paragraaf 4.1.

In de Zomernota 2023-2027 hebben we geconstateerd dat een overkoepelende aanpak nodig is voor de doorwerking van de Talentopgave in allerlei afzonderlijke beleidsvelden (wonen, werken, recreëren enz.). De verschillende bouwstenen moeten worden voorzien van cement, zodat de aanpak een samenhangend geheel wordt. Bovendien kunnen via zo'n integrale benadering eventuele gaten in de aanpak worden ontdekt en gevuld.

De gemeenteraad heeft een aanjaagbudget van € 5 miljoen voor de Talentopgave beschikbaar gesteld. Dit budget is bedoeld om een initiatieven en opgaven te stimuleren of op gang te brengen voor de Talentopgave. In de Beleidsbegroting 2024-2027 zijn de Talentopgave en het aanjaagbudget uitgewerkt in inhoudelijke kaders en financiële en procesmatige spelregels. Onderdeel van de aanpak is de opzet van een programmaplan Talent, dat de langere termijn aanpak beschrijft. Het programmaplan vormt het fundament voor de inzet in de komende jaren om onze ambitie voor de Talentopgave te bereiken. Planning is om het Programmaplan begin 2025 aan de gemeenteraad voor te leggen ter vaststelling. De Talentopgave is geen sprint maar een marathon, die uiteindelijk moet leiden tot een robuuste en passende beroepsbevolking die de kwaliteit van leven in onze stad op peil houdt en versterkt.

Niettemin kan in de aanloop naar de vaststelling van het programmaplan al een beroep worden gedaan op het aanjaagbudget. Dit is ook zo met de raad afgesproken.

Voor het putten uit het aanjaagbudget vinden wij dat de betreffende maatregelen moeten bijdragen aan de lange termijn doelstellingen. In aansluiting daarop hebben we de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De acties moeten de samenwerking met partners in de stad en regio én het 'van-buiten-naar-binnen-kijken' stimuleren. Daarbij zetten we de lijn van het onderzoek naar de doelgroep door: we betrekken de doelgroep (of experts die inzicht kunnen geven in de leefwereld van de doelgroep) actief en voortijdig bij vraagstukken en uitdagingen waar we voor staan. Als gemeente geven we daarbij het goede voorbeeld, zodat anderen gemotiveerd en gestimuleerd worden om aan te haken en mee te doen.
- Verder moeten de maatregelen op korte termijn een zichtbaar en voelbaar resultaat opleveren, waarbij er bovendien een boost gegeven wordt voor de langere termijn. De investering moet de potentie bieden om uit te groeien tot meer.
- Aanvullend vinden we dat het putten uit het aanjaagbudget alleen mogelijk is als het niet binnen bestaande budgetten in de Beleidsbegroting en/of subsidies gedekt kan worden.
- Tot slot willen we dat de investeringen vanuit het aanjaagbudget met name een bijdrage moeten leveren aan het bouwen aan een 'community' die aantrekkelijk is voor talent en bestaande inwoners. In onze visie op de stad doen we dat vooral binnen de zogeheten Hengelose magneet, de verbinding tussen Hart van Zuid, de stationsomgeving en de binnenstad (zie voor meer info hierover de omgevingsvisie 'Hart van Hengelo'). Het vlaggenschip van deze Hengelose magneet – en daarmee ook van de Spoorzone Hengelo-Enschede – is de

Koninklijke Machinefabriek Stork (KMS). Dit is het concept waar de Talentopgave in Hengelo de komende jaren tot wasdom komt. Impulsen voor groei en ontwikkeling vanuit KMS zullen zich geleidelijk verspreiden naar buiten toe, waarbij het niet alleen Hengelo, maar ook SHE (en de regio) positief worden beïnvloed.

Zowel gezien de urgentie van de Talentopgave, als vanuit kansen die de ontwikkelingsfase van het concept KMS nu biedt, is er op dit moment aanleiding om op korte termijn te starten met een aantal actielijnen om ontwikkelingen in gang te zetten die een vliegwiel kunnen zijn voor Talentopgave op langere termijn. Juist in het besef dat het bouwen aan een stad die aantrekkelijk is voor talent, meer dan een marathon is, kunnen we niet wachten met acteren. Over de voorgestelde actielijnen in de volgende paragraaf meer.

4.2.3 Voorstellen aanjaagbudget: wat gaan we doen in 2024/2025?

Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten hebben we langs 4 inhoudelijke lijnen de volgende concrete bestedingsvoorstellen voor de periode 2024/2025 :

1. Investeren in het creëren van aantrekkelijke en onderscheidende woon- en werkmilieus: investeren in het versterken van regionale samenwerking en afspraken met het Rijk.

Resultaten op de (midden)langere termijn:

Talenten zijn veel en vaak te vinden in de spoorzone, omdat ze daar de aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus te vinden zijn waar ze naar verlangen. Het Rijk ondersteunt en stimuleert deze ontwikkeling. Want in Den Haag zien en omarmen ze de potentie van de Twentse steden. Er ligt een pakket aan afspraken met goede randvoorwaarden vanuit het Rijk om de verdere ontwikkeling mogelijk te maken. We werken in SHE en aan de RSIA samen met onze regionale partners in een programmaorganisatie.

De Talentopgave overstijgt onze gemeentelijke invloedssfeer: samenwerking met onze kennispartners, ondernemers én Enschede - Almelo - provincie is het eerste vereiste. Alleen samen lukt het ons om talenten aan te trekken en te binden. Ook moeten we de kracht van onze regio meer en beter voor het voetlicht van het Rijk weten te brengen, om uiteindelijk afspraken met het Rijk te maken, vanuit een gezamenlijk belang. Zonder inzet van het Rijk is Hengelo namelijk niet in staat om de groei en de daarvoor benodigde investeringen in bijvoorbeeld mobiliteit en voorzieningen te realiseren.

- In het afgelopen jaar is samen met Enschede, Almelo en de provincie Overijssel de Regionale Stedelijke Investeringsagenda (RSIA) opgesteld. Het Rijk heeft Twente in de contourennotitie van de Nota Ruimte opgenomen als "regio met kansen voor een brede schaa sprong". Het Rijk heeft aangegeven dat zij samen met de regio de RSIA wil vertalen in een verstedelijkingsstrategie. Met inzet vanuit het aanjaagbudget gaan we onder meer zorgen voor een goede onderbouwing en motivatie, zodat er heldere afspraken met het Rijk komen te liggen, om de kwalitatieve groei in Hengelo en de hele Regio mogelijk te maken.
- Met de gebiedsontwikkeling van de Spoorzone Hengelo – Enschede (SHE) werken we aan de fysieke en mentale verbinding tussen beide steden. Dit gebied wordt gekenmerkt door 'groen goud met een (groot)stedelijke potentie'. Om de kwaliteiten die deze spoorzone biedt te versterken, te verbinden en leefbaar te maken, focussen we op drie speerpunten: een mobiliteitssprong; groen als verbindende kwaliteit én het toevoegen van nieuwe, verrassende woon- en werkmilieus met aantrekkelijke voorzieningen. Met de Talentopgave in het vizier, plegen we vanuit Hengelo extra inzet binnen de samenwerking SHE. We willen concreet meer doen in het toevoegen van functies in het gebied die aansluiten bij de behoefte van de doelgroep. Bijvoorbeeld op gebied van sport en cultuur. Daarmee ontstaat er meer levendigheid en voegen we 'belevingswaarde' toe aan het gebied, waarmee uiteindelijk meer stedelijke dynamiek zal ontstaan. Een goede bereikbaarheid tussen Hengelo oost en Enschede west is randvoorwaardelijk voor de ontwikkeling van een modern en duurzaam stedelijk gebied tussen beide steden.

2. Vergroten van de belevingswaarde en stimuleren community-building (sterke gemeenschap)

Resultaten op de (midden)langere termijn:

De KMS en de Hengelose magneet hebben zich ontwikkeld als stedelijk milieu met een aantrekkingskracht op talenten en bedrijven binnen én buiten de regio. De KMS-community ligt aan de basis van het leven binnen de toekomstige KMS-locatie. Een plek waar werken, wonen, leren en ontdekken samenkomen, een plek waar mensen elkaar ontmoeten en een plek waar mensen buiten de lijntjes durven te kleuren. Hier woont en gedijt het talent van de toekomst.

Het realiseren van een aantrekkelijk woon- leef- en werkmilieu vraagt de nodige tijd. Aanvullend willen we investeren in het toevoegen van beleving en levendigheid in het gebied. Een plek gericht op verbinding. Waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. We moeten de beoogde doelgroep zien te 'boeien' door het creëren van een attractieve programmering en invulling. Dat vraagt vanaf het allereerste moment aandacht. Daarvoor hebben we de volgende concrete bestedingsvoorstellen:

- We stimuleren community-building voor een sterke samenleving/gemeenschap en activeren innovatieve initiatieven. Alleen dan kan het stedelijke milieu ontstaan dat nodig is om talenten vast te houden en aan te trekken én groeiende bedrijven vast te houden.
- We stellen een stimuleringsbudget beschikbaar t.b.v. initiatieven op gebied van wonen, werken, cultuur en onderwijs in de Magneet en stellen uitvoeringskracht beschikbaar voor het aanjagen en stroomlijnen van deze initiatieven. Zo willen we met lef een community activeren met een mix aan (tijdelijke) functies, initiatieven en activiteiten. Zo ontstaat er een sterke gemeenschap.
- We willen creatieve ondernemers interesseren en binden aan de stad Hengelo, door jonge makers ruimte te bieden en door broedplaatsen te ondersteunen in de Hengelose Magneet. Met projecten ten behoeve van communitybuilding bij broedplaatsen zetten we op laagdrempelige wijze in op de uitwisseling tussen makers en publiek. En activeren we betrokkenheid tussen alle deelnemers en initiatiefnemers.
- We roepen een prijsvraag cultuur in het leven. Culturele initiatieven spelen een belangrijke rol in het creëren van een dynamisch stedelijk leefmilieu, dat nodig is om talenten een leefomgeving te bieden die ze trekt. Met deze prijsvraag kunnen we bruisende ideeën honoreren die een aanjaagfunctie vormen voor de Talentopgave op de KMS-locatie of binnen de Hengelose Magneet.
- Startups en scale-ups spelen een cruciale rol in het aantrekken en binden van talent. Daarom organiseren aanvullend we een prijsvraag werklocatie. Op de A+ locatie in de voormalige MTS aan het Industrieplein willen we (tot deze locatie wordt herontwikkeld) een werkruimte beschikbaar stellen. Via een prijsvraag *Win je werkruimte* kunnen praktische, creatieve en zakelijke talenten gedurende 1 jaar (januari 2025 – december 2025) een gratis een werkplek winnen. Het is bedoeld als stevige impuls, die nieuwe pioniers / nieuwe spelers met een tof idee een springplank biedt om hun (fysieke) werkconcept daadwerkelijk uit te voeren en verder te brengen. Zonodig worden ze daarbij ondersteund door bestaande netwerkpartners als Novel-T, ROZ, Oost NL, WTC.
- De binnenstad is een belangrijke bestemming voor talent, inwoners, bezoekers en ondernemers. Tijdens de spits staat het verkeer regelmatig vast. In het Mobiliteitsplan 2040 is aangegeven de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid binnen de wijkring te willen verbeteren. Een studie naar mogelijke maatregelen en de effecten daarvan is hiervoor noodzakelijk.

3. 'Verleiden' van talenten en High-tech en innovatieve (maak)industrie

Resultaten op de (midden)langere termijn:

De Hengelose magneet doet zijn werk: het lukt ons om talenten en ondernemers aan te trekken én te behouden. Ze weten Hengelo te vinden als de 'place to be', onder meer door de verschillende events die hier plaatsvinden. Bovendien weten we onze doelgroep steeds beter te bereiken en te boeien, door eenduidige citymarketing vanuit alle stakeholders.

We moeten de talenten en beoogde ondernemers ook laten zien wat we allemaal te bieden hebben in Hengelo en wat er te beleven is. Een goede (city)marketing is onmisbaar om de talenten en high-tech en innovatieve maak industrie te 'verleiden' om Hengelo te bezoeken. Met de vaststelling van onze nieuwe citymarketingvisie hebben we een eerste stap gezet. Met de volgende bestedingsvoorstellen willen we daar concreet invulling aan geven:

- We zien dat het kennen en kunnen vinden van talenten door ondernemers en het herkennen van een uitdagende werkomgeving van cruciaal belang is om toekomstige talenten voor Hengelo en omgeving te behouden. We willen dan ook extra investeren in uitwisseling van kennis en ervaring tussen talenten en ondernemers in de high-tech en innovatieve (maak)industrie. Bijvoorbeeld door middel van innovatiewedstrijden, symposia en conferenties gericht op de Talentopgave en door ons te richten op de doelgroep van morgen: studenten aan de UT, Saxion en ROC. Zo willen wij bereiken dat ideeën ontstaan en langdurige en vruchtbare relaties ontstaan.
- Aanvullend weten we dat de juiste evenementen een enorme aantrekkingskracht kunnen hebben om doelgroepen naar de stad te trekken. Hengelo kent al een aantrekkelijk evenementenaanbod, waarbij evenementenorganisatoren via Hengelo Promotie een financiële bijdrage kunnen aanvragen. We willen echter onderscheidend zijn en meer dan nu ook talenten van buiten trekken. We willen in 2024 – 2025 met zowel onze huidige als nieuwe stakeholders onderzoeken wat dat nog meer vraagt. We willen een waardevolle impuls geven; bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een uniek concept; een locatie of voorziening, waar een innovatieve programmering, aansprekende activiteiten en/of evenementen een grote aantrekkingskracht hebben op de beoogde doelgroep. Daar is extra budget voor nodig.
- Nu de citymarketingsvisie samen met stakeholders is herijkt (april 2024), is het zaak dat we deze visie ook samen met onze partners tot uitvoering gaan brengen. Daarmee willen we met het zelfde verhaal over Hengelo en onze mooie regio naar buiten treden. We gaan investeren in aansprekende marketingaanpak die te gebruiken is door alle stakeholders. Daarvoor moeten ontwikkel- en uitvoeringskosten worden gemaakt.

4. Een aantrekkelijke arbeidsmarkt: activeren stakeholders en belanghebbende partijen:

Resultaten op de (midden)langere termijn:

We zien het aantal studenten en startende ondernemers dat in Twente komt én blijft alsmaar toenemen. De economische positie Twente is hierdoor enorm versterkt. Landelijk gezien staan we bekend als hét voorbeeld van waardevol samenwerken aan één arbeidsmarkt. Ondernemers, Onderwijs en Overheid bundelen hun krachten en stimuleren elkaar om de complexe vraagstukken van nu en de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

We hebben al eerder geconstateerd dat de Talentopgave niet alleen een Hengelose opgave is, maar een regionale. Bovendien is het een uitdaging van zowel Overheid, Ondernemers als Onderwijsinstellingen. Twente Board is een unieke samenwerking tussen deze spelers, met één belang en dat is het versterken van de economie in Twente. We willen meer investeren in de samenwerking met Twente Board zodat we onze krachten (nog meer) bundelen en een gunstige omgeving creëren voor groei en succes.

- We willen het goede voorbeeld geven door de samenwerking met Enschede, Almelo en Twenteboard te verstevigen op Talent. Dat doen we concreet door extra te investeren in bijvoorbeeld onderzoek naar de doelgroep, zoals reeds eerder is geschetst, zodat we meer inzicht krijgen in de overwegingen en beweegredenen van talent, zodat we daar beter op in kunnen spelen. Ook activeren we onze beoogde doelgroepen om op voorhand met ons mee te denken, zodat zij architect worden van hun eigen toekomst. Daarbij willen we ook het lokaal commitment van onze ondernemers en (culturele)partners aan verbinden.
- We geloven dat het bieden van stageplaatsen een belangrijke factor is bij het binden van talent aan bedrijven en instellingen. Dat willen we stimuleren. Daarbij helpt het als we zelf het goede voorbeeld geven. Een eerlijke en passende stagevergoeding. Studenten zijn immers op zoek naar stages die een waardevolle ervaring, maar ook een eerlijke vergoeding bieden. We willen meer stageplekken bieden en de stagevergoedingen verhogen. Zo geven wij het goede voorbeeld en investeren wij tevens in het binden van potentiële werknemers in een krappe arbeidsmarkt.